

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoCsp/9/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4125203399
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4125203399.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Márie Malíkovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XXX, o zaplatenie 2.693,88 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 12Csp/25/2025-70 zo dňa 09.06.2025 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením I. výrokom konanie zastavil, II. výrokom žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal a III. výrokom žalobcovi vrátil súdny poplatok 101,50 eura prostredníctvom prevádzkovateľa Slovenská pošta, a.s. Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenia § 161 ods. 1 a 2, § 230 zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len „CSP“). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 02.04.2025 domáhal zaplatenia sumy 2.693,88 eura spolu s príslušenstvom, titulom neuhradených splátok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 000000000460742 (ďalej len „zmluva o úvere“). Súd prvej inštancie zistil, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 2.693,88 eura s príslušenstvom titulom neuhradených splátok zo zmluvy o úvere už v konaní sp. zn. 51Csp/43/2023 vedenom na Okresnom súde Nitra – pracovisko Topoľčany. Vzhľadom na to, že o žalobe s rovnakými stranami sporu a predmetom konania už bolo právoplatne rozhodnuté v konaní sp. zn. 51Csp/43/2023, a toto rozhodnutie bráni tomu, aby sa v predmetnej veci konalo a rozhodovalo znova (prekážka res iudicata), súd prvej inštancie konanie zastavil. Z dôvodu, že žalobca podal žalobu vo veci, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté, zavinil zastavenie konania. Žalovanému by patrilo nárok na náhradu trov, ale keďže mu žiadne trovy nevznikli, nárok na ich náhradu mu nepriznal. Keďže konanie bolo zastavené pred prvým pojednávaním, vrátil žalobcovi krátený súdny poplatok.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol uznesenie v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podané odvolanie odôvodnil s odkazom na ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP. Žalobca v podanom odvolaní namietal, že pôvodne si nárok zo zmluvy č. 460742 uplatnil v upomínacom konaní, z ktorého bol spis postúpený na Okresný súd Nitra. V konaní sp. zn. 51Csp/43/2023 súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 06.02.2025 žalobu zamietol, pričom mal za to, že nedošlo k platnému zosplateniu úveru. Rešpektoval uvedený rozsudok a vychádzal z toho, že úver nebol zosplatený. Vzhľadom na omeškanie žalovaného využil svoje zákonné právo a žalobou zo dňa 02.04.2025 si v konaní sp. zn. 12Csp/25/2025 uplatnil voči žalovanému nárok na omeškané splatné splátky, ktoré neboli žalovaným uhradené. Zohľadniac uvedené skutočnosti má za to, že vo veci nejde a nemôže ísť o res iudicata. Ide síce o konanie rovnakých účastníkov, avšak nejde o konanie o tej istej veci. Za tú istú vec treba podľa žalobcu považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod, vyplývajúci

z totožného skutkového stavu. V konaní sp. zn. 12Csp/25/2025 nejde o totožný skutkový stav a nejde o totožný predmet sporu ako v konaní sp. zn. 51Csp/43/2023. V konaní sp. zn. 51Csp/43/2023 si uplatňoval nárok vzhľadom na predčasné zosplatnenie úveru, a v konaní sp. zn. 12Csp/25/2025 si uplatňuje nárok zo zmluvy č. 460742 vzhľadom na neuhradené omeškané splatné splátky úveru (za mesiace 4/2023-10/2024), keďže pôvodné predčasné zosplatnenie vyhodnotil súd ako neplatné. Z dôvodu, že o jeho nároku uplatnenom v konaní sp. zn. 12Csp/25/2025 rozhodnuté nebolo, nemôže rozsudok vo veci sp. zn. 51Csp/43/2023 tvoriť prekážku rozhodnutej veci. Postup, kedy by súd nárok vzhľadom na nedodržanie zákonných podmienok predčasného zosplatnenia zamietol, a zároveň by po opätovnom uplatnení nároku na omeškané neuhradené splatné splátky súdne konanie zastavil z dôvodu res iudicata, by znamenal odopretie jeho práva na prístup k súdu a na uplatnenie nároku (nárok na neuhradené omeškané splatné splátky), a takýto postup nemôže byť v súlade so zákonom. Znamenal by tiež porušenie princípu ochrany porušených práv v zmysle čl. 2 CSP a porušenie ústavného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky. V závere odvolania žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 17CoCsp/15/2021-131 zo dňa 30.11.2021 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8CoCsp/32/2022 zo dňa 27.10.2022.

3. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a po prejednaní dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť procesným postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 ods. 1 CSP.

4. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

5. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

6. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca si návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným súdu prvej inštancie dňa 02.04.2025 uplatňoval nárok na omeškané splatné splátky spolu vo výške 2.693,88 eura za mesiace 4/2023-10/2024 a úroku vo výške 105,61 eura, spolu sa domáhal zaplata sumy 2.799,49 eura. Konečná splatnosť úveru nastala dňa 28.10.2024. V konaní na Okresnom súde Nitra sp. zn. 51Csp/43/2023 sa žalobca domáhal od žalovaného zaplata sumy 2.693,88 eura spolu s príslušenstvom ako aj zmluvnej pokuty vo výške 45 eur, z dôvodu zosplatnenia spotrebiteľského úveru. V podanej žalobe poukázal na to, že v dôsledku porušenia zmluvných povinností žalovaného došlo k predčasnému zosplatneniu poskytnutého úveru dňa 31.08.2023 v zmysle § 565 a § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Okresný súd Nitra rozsudkom č. k. 51Csp/43/2023-253 žalobu zamietol z dôvodu, že neboli splnené zákonné podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

8. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

9. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

11. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata) a prekážka už začatého konania (litispenciencie) predstavujú procesnú prevenciu proti porušeniu základného právneho princípu ne bis in idem (nie dvakrát o tej istej veci). Prekážka res iudicata nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. Zmyslom existencie prekážky právoplatne rozhodnutej veci je to, aby súd nekonal a

nerozhodoval o veci, o ktorej už prv právoplatne rozhodol súd, prípadne iný orgán, ktorého rozhodnutím je civilný súd viazaný. Ak sa v sporovom konaní zistí, že o tej istej veci už bolo raz právoplatne rozhodnuté, ide o neodstrániteľný nedostatok procesných podmienok konania, ktorý má za následok zastavenie konania, pretože súd už nemôže konať o veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5Cdo/23/2023 zo dňa 29.02.2024 uviedol, že „pre posúdenie veci s ohľadom na ustanovenie § 230 CSP je potrebné zaoberať sa totožnosťou subjektov a totožnosťou skutku. Teda totožnosťou sporových strán a totožnosťou predmetu konania. O totožnosť osôb ide vtedy, ak sa v konaní zúčastňujú tie isté osoby ako v konaní právoplatne ukončenom. Procesné postavenie týchto osôb (žalobca a žalovaný) je v tejto súvislosti bez významu. O totožnosť predmetu konania ide vtedy, ak sa uplatňuje totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu medzi totožnými subjektmi.“

12. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je daná v prípade, ak v novom konaní ide o ten istý právny vzťah medzi tými istými účastníkmi, avšak novo uplatnený nárok sa opiera o iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/42/2008 zo dňa 29.04.2008). Totožnosť veci dáva rámec objektívnej hranici právoplatnosti rozhodnutia a je charakterizovaná totožnosťou nároku, o ktorom bolo už právoplatne rozhodnuté za podmienky, že sa opiera o ten istý dôvod; ten je daný len vtedy, ak plynie z toho istého skutkového stavu, resp. z rovnakých skutkových tvrdení. Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne či neúplne. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/273/2021 zo dňa 26.10.2023, „O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. O prekážku veci rozhodnutej sa jedná v prípade, kedy časovo predchádzajúce konanie už bolo skôr, ako bolo začaté druhé konanie, právoplatne skončené vecným rozhodnutím o totožnom predmete sporu.“ Prekážka veci právoplatne rozhodnutej však nie je daná v tom prípade, ak síce v novom konaní ide o rovnaký právny vzťah medzi tými istými účastníkmi, avšak novo uplatnený nárok sa opiera o iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného konania a ku ktorým došlo až neskôr.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že v oboch konaniach (sp. zn. 51Csp/43/2023 a 12Csp/25/2025) vystupujú tie isté strany sporu, predmetom konaní boli/sú nároky z tej istej úverovej zmluvy, ktoré však vychádzajú z iného skutkového základu. Žalobca sa domáha zaplata sumy 2.693,88 eura s príslušenstvom z iných skutkových okolností a iných právnych dôvodov, preto pre naplnenie prekážky skôr rozhodnutej veci - res iudicata, chýba základný spoločný znak predmetu konania. Žalobca si v konaní sp. zn. 51Csp/43/2023 uplatňoval svoj nárok titulom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. V prebiehajúcom konaní si žalobca uplatňuje svoj nárok titulom neuhradenia jednotlivých splatných splátok podľa zmluvy o úvere. Aj keď v konaní sp. zn. 51Csp/43/2023 bolo mimoriadne zosplatenie úveru vyhlásené za neplatné, žalovaný bol povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o úvere. Napriek tomu, že zosplatenie úveru je neplatné, žalobcovi nezanikol nárok na zaplata dlžných splátok úveru vyplývajúcich z predmetného úverového vzťahu. Nie je prípustné, aby súd odoprel žalobcovi domáhať sa jednotlivých neuhradených splatných splátok z úveru na súde, ako správne namietal aj žalobca v odvolaní. Okresný súd Nitra v spore sp. zn. 51Csp/43/2023 nerozhodoval o žalovaným neuhradených splatných splátkach, ale o nároku žalobcu uplatneného titulom mimoriadneho zosplatenia úveru, a preto toto konanie nemôže tvoriť prekážku rozhodnutej veci. Nemožno teda konštatovať totožnosť skutkového stavu, resp. totožnosť skutkových tvrdení, keď je nepochybné, že žaloba v spore sp. zn. 51Csp/43/2023 je založená na iných skutkových tvrdeniach.

14. Aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12.02.2024 vyplýva, že súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho žalobca vymedzil v žalobe. Rámec vymedzeného petitu by súd prekročil, ak by priznal plnenie z iného skutkového základu, než aký bol vymedzený v žalobnom návrhu. Keďže zmena žaloby je v spotrebiteľských sporoch neprípustná (§ 294 CSP), je žalobca v prípade nepreukázania zosplatenia úveru, nútený podať žalobu o zaplata nezaplatených dlžných splátok. Voči uvedenému rozhodnutiu najvyššieho súdu podal žalobca sťažnosť, ktorá však bola uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 528/2024 zo dňa 02.10.2024, odmietnutá. Žalobca tak podaním žaloby v prejednávanej veci postupoval v zmysle aktuálnej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít.

15. Vzhľadom k vyššie uvedenému dospel odvolací súd k záveru, že nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie - zastavením konania, došlo k znemožneniu realizácie procesných práv žalobcu do takej miery, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces a tento nedostatok nie je možné odstrániť v konaní pred odvolacím súdom.

16. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania je preto potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). V intenciách vyššie uvedeného bude úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní posúdiť nárok žalobcu uplatnený titulom neplnenia jednotlivých mesačných splátok. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v súlade s § 391 ods. 2 CSP. Podľa § 396 ods. 3 CSP súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).